

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 26

**Одеса
2018**

Головний редактор:

Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук, професор.

Заступник головного редактора:

Маргасова Вікторія Геннадіївна – доктор економічних наук, професор.

Відповідальний секретар:

Коркоц Олександр Миколайович – кандидат економічних наук.

Члени редколегії видання:

Барна Марта Юріївна – доктор економічних наук, доцент.

Верхоглядова Наталія Ігорівна – доктор економічних наук, професор.

Войт Сергій Миколайович – доктор економічних наук.

Гулей Анатолій Іванович – доктор економічних наук.

Князева Олена Альбертівна – доктор економічних наук, професор.

Коваленко Олена Валеріївна – доктор економічних наук, професор.

Кузьминчук Наталія Валеріївна – доктор економічних наук, професор.

Миронова Лариса Геннадіївна – доктор економічних наук.

Скидан Олег Васильович – доктор економічних наук, професор.

Шмиголь Надія Миколаївна – доктор економічних наук, професор.

Ліна Пілелієне – Ph.D., професор економіки.

Натія Гоголаурі – доктор економічних наук, професор.

Анджей Паулік – доктор економіки хабілітований, професор.

Катерина Нацвлішвілі – доктор економічних наук, професор.

Електронна сторінка видання – www.market-infr.od.ua

Видання входить до «Переліку електронних фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 7 жовтня 2016 року № 1222

Рекомендовано до поширення через мережу Internet
Вченою радою Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій (протокол № 12 від 24.12.2018 року)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

CONCEPTUAL PRINCIPLES OF MANAGING FINANCIAL RESOURCES OF THE STATE ENTERPRISE

У статті розглянуто питання управління фінансовими ресурсами державного підприємства, роль цих підприємств для фінансової економіки України. Запропоновано класифікацію державних підприємств та розрахунок фінансових показників різних категорій діяльності державного підприємства. Виявлено специфічні риси діяльності державних підприємств в умовах нестабільної ситуації в країні.

Ключові слова: державні підприємства, управління, фінансові ресурси, діяльність, коефіцієнти, Україна.

В статье рассмотрены вопросы управления финансовыми ресурсами государственного предприятия, роль этих предприятий для финансовой экономики Украины. Предложены классификация государственных предприятий и расчет финансовых пока-

зателей различных категорий деятельности государственного предприятия. Выявлены специфические черты деятельности государственных предприятий в условиях нестабильной ситуации в стране.

Ключевые слова: государственные предприятия, управление, финансовые ресурсы, деятельность, коэффициенты, Украина.

The article deals with the management of financial resources of the state enterprise, the role of these enterprises for the financial economy of Ukraine. The classification of state enterprises and the calculation of financial indicators of various categories of activity of the state enterprise are offered. The specific features of activity of state enterprises in the conditions of unstable situation in the country are revealed.

Key words: state enterprises, management, financial resources, activity, coefficients, Ukraine.

УДК 658.1

Тодосійчук В.Л.

к.п.н., доцент,
доцент кафедри
адміністративного менеджменту
та альтернативних джерел енергії
Вінницький національний аграрний
університет

Постановка проблеми. Державні підприємства є важливим та об'єктивно необхідним елементом структури сучасного суспільства, пов'язаним з роллю держави в економіці, наявністю потреб, задоволення яких не може забезпечити приватне виробництво, підлегле інтересам отримання прибутку.

Проте практика останніх років господарювання показала, що існують суперечності між потенціалом державного виробничого сектору та незадовільними соціально-економічними результатами його функціонування в умовах ринку. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває процес удосконалення управління фінансами державних підприємств, що дає змогу реалізувати наявний матеріальний та фінансовий ресурс цього унікального елемента ринкової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Розроблення теоретико-практичних проблем управління фінансовими ресурсами державних підприємств є принципово новим для української економічної науки. Окремі питання, присвячені проблемам фінансової діяльності підприємств державного сектору, відображені в роботах Ю.В. Алескерової, Г.М. Калетніка, А.І. Колганова, І.О. Луніної, В.Л. Тодосійчука та інших вчених.

Постановка завдання. Метою статті є розкриття низки проблем щодо управління фінансовими ресурсами державного підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Сучасна світова фінансова криза показала обмежену ефективність ринкових механізмів регулювання та довела необхідність державного втручання в економіку. Посилення ролі держави в регулюванні економіки вимагає створення гнучкої та економічно обґрунтованої системи державного підприємництва,

яка би повністю відповідала світовому досвіду побудови ефективних ринкових відносин.

Тільки комплексний системний підхід до дослідження механізмів впливу з боку держави на процеси формування та розвитку інституту підприємництва дасть змогу побудувати оптимальну структуру економіки України, визначить інструменти забезпечення її збалансованості, стабільності та конкурентоспроможності в умовах глобалізації та світової економічної кризи.

Сьогодні в Україні існують підприємства різних форм власності, зокрема державні підприємства, які функціонують на основі державної власності.

Державне підприємство – це самостійна господарська одиниця з правами юридичної особи, яка функціонує на основі державної форми власності в різних галузях народного господарства.

Сьогодні фінансові процеси в Україні супроводжуються процесом приватизації підприємств та створенням нових підприємницьких структур, що зумовлює еволюцію відносин власності та типів суб'єктів господарювання щодо забезпечення їхньої різноманітності. Одними з характеристик фінансів України є різноманітність форм власності та оптимальне поєднання приватного й державного секторів економіки. Нині державний сектор є важливим елементом фінансової системи та умовою успішного розвитку сучасного суспільства. Разом з іншими засобами державні підприємства використовуються як інструмент регулювання фінансів загалом. За допомогою державних підприємств держава розв'язує багато економічних та соціальних задач, пов'язаних з вирішенням ключових загальнонаціональних проблем, таких як підтримка цілісності суспільного відтворюваль-

ного процесу та згладжування циклічних коливань; забезпечення прогресивних структурних змін в економіці; становлення й розвиток соціальної інфраструктури; охорона навколишнього середовища; проведення регіональної політики; забезпечення науково-технічного прогресу.

Державне підприємство – це самостійний господарюючий суб'єкт, діяльність якого заснована на державній власності, що здійснює виробництво товарів, надання послуг та суспільних благ, науково-дослідну, комерційну або некомерційну діяльність задля отримання прибутку чи задоволення суспільних потреб.

Основна мета діяльності державних підприємств полягає у здійсненні пріоритетних загальнодержавних науково-виробничих та науково-технічних програм, розбудові виробничої та соціальної інфраструктури, необхідної для нормального функціонування та розвитку соціально-економічної системи.

Специфічною рисою державних підприємств є те, що держава або контрольовані нею установи володіють часткою капіталу, якої достатньо для контролю за їх діяльністю.

Державне підприємство повинне мати такі ознаки:

- відповідна форма власності капіталу;
- наявність ефективних форм контролю за управлінням з боку державних органів;
- цільова спрямованість діяльності на вирішення певних суспільних проблем загальнодержавного або місцевого значення;
- самостійність господарюючого суб'єкта;
- права юридичної особи.

Об'єктами державного підприємства найчастіше стають ті види господарської діяльності, які потребують значних обсягів стартового капіталу, мають тривалі терміни його окупності, де приватні чи колективні підприємства не можуть забезпечити достатньої норми прибутку для розширеного відтворення. Особливості діяльності державних підприємств такі.

1) Функціонування державних підприємств – це виключна форма розвитку тих галузей та напрямів економіки, які відіграють провідну роль у забезпеченні відповідного рівня національної безпеки країни. У більшості країн з розвинутою ринковою економікою до таких галузей належать оборонна промисловість, залізничний транспорт тощо.

2) Державні підприємства забезпечують заповнення тих ринкових ніш та напрямів задоволення соціальних потреб суспільства, в яких внаслідок низької норми прибутку (навіть в умовах повної неприбутковості) підприємства інших форм власності не бажають здійснювати підприємницьку діяльність, але ефективний суспільний розвиток не може бути забезпечений без відповідного задоволення цих соціальних проблем.

3) Створення державних підприємств – це один зі способів забезпечення національних інтересів за стратегічними напрямками виробництва, форма захисту цих напрямів від експансії іноземного капіталу.

4) Діяльність державних підприємств – це один з дієвих інструментів впливу держави на негативні фактори розвитку економіки та подолання кризових умов цього розвитку за рахунок можливостей більш жорсткого державного регулювання й координації їхньої господарської діяльності.

5) Державні підприємства виступають як впливовий інструмент державного регулювання цін на внутрішньому ринку, більш м'яка форма державного втручання у становлення цінової рівноваги задля забезпечення захисту найбільш соціально вразливих верств населення.

6) Державні підприємства зберігають роль в тих капіталомістких галузях, де приватний капітал внаслідок недостатнього накопичення не може забезпечити створення відповідних за масштабами та рівнем застосування сучасних технологій підприємств.

Розглянемо детальніше сутність фінансових ресурсів підприємства різними науковцями. На основі порівняльного аналізу теоретичних досліджень та узагальнення наукових підходів до класифікації фінансових ресурсів підприємств можна надати систематизовану класифікацію фінансових ресурсів підприємства щодо різноманітності джерел їх формування (рис. 1).

З огляду на те, що більшість авторів наукових досліджень під фінансовими ресурсами підприємства розуміє також його капітал, який, на їхню думку, є перетвореною формою фінансових ресурсів, то цю схему (рис. 1) можна доповнити структурою джерел формування капіталу суб'єктів господарювання.

Фінансові ресурси державного підприємства тісно пов'язані з фінансовою системою держави, становлять її невід'ємну частину. При цьому слід зауважити, що до фінансової системи держави входять фінанси підприємств усіх форм власності, але фінанси державних підприємств мають більш складну систему зв'язків з фінансами держави.

Цю систему прямих та зворотних зв'язків між фінансами окремих державних підприємств і державними фінансами України можна простежити на рис. 2.

З урахуванням розглянутих у роботі основних форм зовнішніх та внутрішніх фінансових зв'язків державного підприємства визначено сутність категорії його фінансових відносин, яка сформульована таким чином: фінансові відносини державного підприємства характеризують особливі форми його внутрішніх та зовнішніх фінансових зв'язків, які генерують фінансові потоки, пов'язані з формуванням, розподілом та використанням його фінансових ресурсів.

Рис. 1. Схема фінансових взаємозв'язків між державними підприємствами та державними фінансами України

На підставі розглянутих категорій сутність поняття «управління фінансами державних підприємств» пропонується визначити таким чином: невід’ємна складова загального управління його господарською діяльністю, що визначається комплексом принципів, методів та форм організації управління всіма аспектами його фінансової діяльності.

Запропонована система показників оцінювання може бути використана в процесі проведення як

статичного, так і динамічного фінансового аналізу результативності управління фінансами державного підприємства.

Крім того, порівняння державних та приватних підприємств зазвичай буває некоректним, тому що вони здебільшого націлені на досягнення різних фінансових та соціально-економічних результатів.

Не можна так само не враховувати обмеження, пов’язані з можливістю розвивати конкуренто-

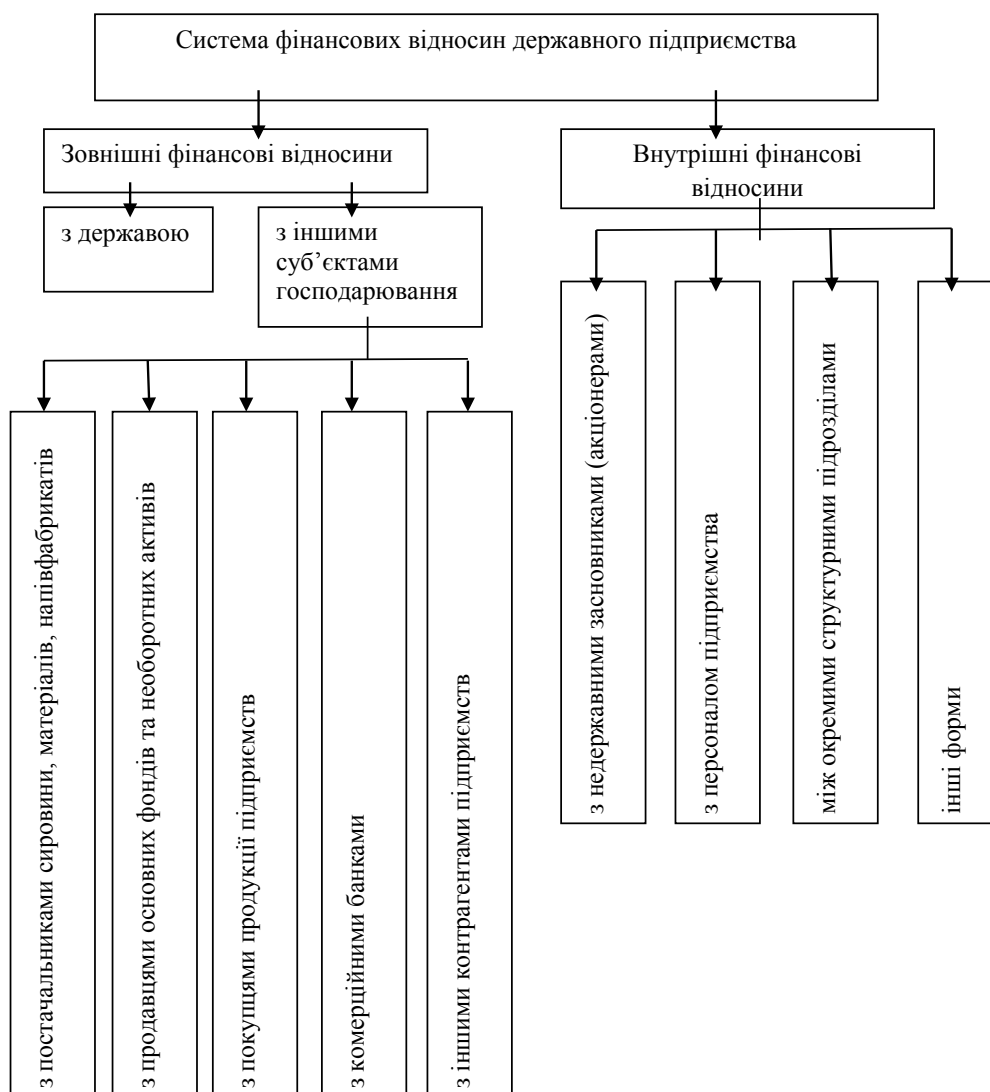

Рис. 2. Система фінансових відносин державного підприємства

спроможне національне виробництво, що могло би повністю протистояти зовнішнім міжнародним монополіям. Ця обставина визначила активний розвиток державного сектору підприємництва в багатьох галузях. Саме конкуренція з боку інших країн, загроза втрати контролю держави над економікою є одними з факторів, що формують необхідність існування державного сектору економіки. Державні підприємства в Україні демонструють гіршу прибутковість, ніж приватні. Серед найбільших галузей це особливо яскраво виявляється в агросекторі. У 2016 році в Україні діяли 3 444 державні підприємства. У Польщі їх лише 326. Як показав аналіз, проведений експертами Центру економічної стратегії, державні підприємства в Україні менш прибуткові, ніж приватні, на 2,9 відсоткові пункти.

Втім, отримання прибутку не може бути причиною державного володіння підприємством. Нею може бути хіба що суспільно корисна функція.

Згідно зі стандартом ОЕСР обґрунтування державної власності на підприємство повинне мати

громадський інтерес, а саме створення суспільних благ, робота на ринку природних монополій, підтримка стратегічних національних інтересів. Отримання прибутку не входить до переліку можливих цілей державної власності.

Оскільки країни ЄС є членами ОЕСР, їх політика щодо власності на підприємства відповідає цьому стандарту. Дослідження Європейської комісії демонструє, що приватні підприємства мають набагато кращі результати, ніж державні.

Якщо підприємство є одночасно державним та сільськогосподарським, то його прибутковість за інших рівних умов менша на 7,7 відсоткові пункти, ніж у недержавних несільськогосподарських підприємств.

Коли в країні відбувались вибори, різниця між прибутковістю державних та приватних компаній у вісьмох галузях була на рівні років без виборів, але у двох галузях ця різниця ще більше зростала не на користь державних підприємств, тобто в аграрному секторі різниця між прибутковістю державних

та недержавних підприємств становить 14,8 відсоткові пункти на користь приватних підприємств.

Перевірка подібних ефектів державної власності у двох інших з трьох провідних галузей за чисельністю підприємств (операції з нерухомим майном та оптова торгівля) показала, що там таких ефектів від державної власності немає. Якщо припустити, що кожне державне підприємство у 2016 році не отримало додаткові 2,9 відсоткові пункти прибутку, то це означає, що держава як власник не отримала додатково близько 4,93 млрд. грн. лише за рік. Водночас такий ефект набагато менший за аналогічні ефекти в різних галузях в ЄС, а саме від 8 до 32 відсоткових пунктів. Це може пояснюватись методологічними розбіжностями й тим, що в Україні приватні підприємства приховують доходи від оподаткування, а державні підприємства не мають стимулів до цього. Зокрема, у 2016 році негативний прибуток мали 27% приватних підприємств, а серед державних підприємств таких було 30%. Складна податкова система створює стимули для уникнення оподаткування, однак вона ж ці стимули й задовольняє завдяки багатьом легальним методам.

Так, в табл. 1 наведено класифікацію фінансових ресурсів підприємства за різними характеристиками, які систематизовані автором.

Згідно з поділом фінансових ресурсів за кругообігом виділяють ті, з якими підприємство починає свою діяльність і які концентруються у статутному фонді, тобто початкові фінансові ресурси, та ті, які отримані підприємством у результаті його діяльності у формі чистого доходу (прибутку), тобто прирощені.

За характером використання виділяють матеріалізовані фінансові ресурси, тобто вкладені в основні засоби, які постійно забезпечують виробничий процес, та ті, що перебувають в обігу, обслуговуючи окремий виробничий цикл, тобто оборотні кошти.

За метою використання фінансові ресурси поділяються на цільові (резервний капітал, спеціальні фонди), які можуть бути використані лише на попередньо зазначені цілі, та універсальні, які не мають обмежень щодо напрямку застосування.

Критеріями оцінювання ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства є фінансова стійкість, ліквідність та платоспроможність.

Розрізняють такі типи фінансової стійкості підприємства:

1) абсолютна фінансова стійкість (на практиці зустрічається дуже рідко) – ситуація, за якої власні оборотні кошти забезпечують запаси та витрати підприємства;

2) нормальний стійкий фінансовий стан – ситуація, за якої запаси та витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами;

3) нестійкий фінансовий стан – ситуація, за якої запаси та витрати забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик;

4) кризовий фінансовий стан – ситуація, за якої запаси та витрати не забезпечуються джерелами їх формування, а підприємство перебуває на межі банкрутства.

Таблиця 1

Класифікація фінансових ресурсів державного підприємства

Класифікаційна ознака	Види фінансових ресурсів
За видами господарської діяльності	Операційні, інвестиційні, фінансові.
За джерелами формування	Власні, позичені, залучені.
За об'єктами інвестування	У фінансові інструменти, в реальні інвестиційні об'єкти.
За кругообігом	Початкові, нагромаджені.
За характером використання	Матеріалізовані, обігові кошти.
За напрямками залучення	Зовнішні, внутрішні.
За видами сформованих активів	Необоротні активи, оборотні активи, витрати майбутніх періодів.
За джерелами покриття активів	Власний капітал, забезпечення подальших витрат і платежів, довгострокові зобов'язання.
За ступенем ліквідності активів	Найбільш ліквідні, швидко реалізовані, повільно реалізовані, важко реалізовані.
За ймовірністю погашення зобов'язань	Найбільш термінові зобов'язання, короткострокові пасиви, довгострокові пасиви, постійні пасиви.
За призначенням	Для виконання фінансових зобов'язань, забезпечення розширеного відтворення, забезпечення інших господарських та соціальних потреб.
За матеріально-речовою структурою	Грошові кошти та їх еквіваленти, фінансові ресурси, перетворені в матеріальну форму, тобто капітал.
За терміном використання	Вкладені, використані.
За об'єктом інвестування	Основний, оборотний.
За метою використання	Виробничий, фінансовий, спекулятивний.
За стадією утворення	Початкові, державні, акціонерні, приватні.
За видатками або напрямками використання	Поповнення фонду відшкодування, формування фонду споживання, формування фонду нагромадження.

Фінансова стійкість підприємства також залежить від ефективного вибору джерел фінансування та визначається оптимальною структурою активів, співвідношенням власних та запозичених коштів. Для цього обчислюються відносні показники фінансової стійкості (табл. 2).

Для визначення кредитоспроможності оцінюють показники ліквідності та платоспроможності державного підприємства. Ці поняття дуже близькі.

Для їх оцінювання використовують показники, зазначені в табл. 3.

Ліквідність – це здатність підприємства розраховуватися зі своїми поточними зобов'язаннями перед контрагентами шляхом перетворення активів на гроші. Ліквідність підприємства свідчить про наявність грошових коштів для термінового виконання фінансових зобов'язань цього періоду. Платоспроможність підприємства свідчить про наявність грошових коштів упродовж достатнього періоду часу для вчасного виконання фінансових зобов'язань.

Оскільки основні засоби займають значну частину активів державного підприємства, актуаль-

Таблиця 2

Характеристика та обрахунок відносних показників фінансової стійкості

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Сутність
Коефіцієнт автономії	Власний капітал / активи	≥0,5	Частка власного капіталу в сумі джерел фінансування підприємства.
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	Зобов'язання / активи	<0,5	Частка зобов'язань в сумі джерел фінансування підприємства.
Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / власний капітал	1–2	Кількість активів, що припадає на 1 грн. власного капіталу підприємства.
Коефіцієнт фінансової стійкості	(Власний капітал + довгострокові зобов'язання) / активи	0,75–0,9	Частка стабільних джерел у фінансових ресурсах підприємства.
Коефіцієнт фінансового ризику	Зобов'язання / власний капітал	<0,7	Обсяг зобов'язань, що припадають на 1 грн. власного капіталу.
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власний оборотний капітал / власний капітал	0,3–0,5	Частка власного капіталу, якою підприємство може маневрувати, тобто яку воно може спрямовувати в оборотні активи.
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	Власні оборотні кошти / запаси	0,5–0,8	Частка запасів, яка фінансується за рахунок стабільних джерел.
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	Власні оборотні кошти / оборотні активи	≥0,1	Часта стабільних джерел у фінансуванні оборотних активів.
Коефіцієнт покриття відсотків	(Прибуток до оподаткування + витрати на виплату відсотків) / витрати на виплату відсотків	>1	Потенційна спроможність підприємства погасити позику та ступінь захищеності кредиторів від несплати процентних платежів.

Джерело: сформовано автором за літературними джерелами

Таблиця 3

Характеристика та обрахунок показників ліквідності й платоспроможності

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Сутність
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Абсолютно ліквідні активи / поточні зобов'язання	0,2–0,35	Частка поточних зобов'язань, яку підприємство може негайно погасити за рахунок високоліквідних активів.
Коефіцієнт термінової ліквідності	Високоліквідні активи / поточні зобов'язання	0,7–0,8; оптимально 1	Прогнозні платіжні можливості підприємства за умови вчасного проведення розрахунків з дебіторами.
Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт загального покриття)	Поточні активи / поточні зобов'язання	1–2	Очікувана платоспроможність підприємства за період, який дорівнює середній тривалості обігу всіх його обігових коштів.
Коефіцієнт ліквідності під час мобілізації коштів	Запаси / поточні зобов'язання	0,5–0,7	Достатність матеріальних та виробничих запасів для погашення короткострокових боргів за необхідності їх розпродажу.

ним є аналіз показників їх руху, тобто витрат на придбання нового устаткування, та ефективності їх використання, тобто визначення того, чи були понесені витрати, необхідні в аналізованому періоді, чи потрібно їх здійснювати у майбутньому. Характеристику та обрахунок цих показників наведено в табл. 4.

Таким чином, ділова активність може характеризуватись динамікою показників ефективності виробничо-господарської діяльності загалом. Позитивна динаміка цих показників сприятиме зміцненню фінансового стану підприємства.

«Золоте правило» фінансів підприємств передбачає додержання умови, за якої темпи зростання прибутку підприємства мають перевищувати темпи зростання обсягів продажу, а останні повинні бути вищими за темпи зростання активів (майна).

Наявність нових основних засобів та продовження їх заміни не є остаточним підтвердженням того, що вони є ефективним напрямом використання фінансових ресурсів державного підприємства. Для цього необхідно оцінити їх віддачу шляхом використання показників табл. 5.

Таблиця 4

Характеристика та обрахунок показників руху основних засобів

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Сутність
Коефіцієнт надходження	Надходження основних засобів / первісна вартість основних засобів на кінець року	Позитивно оцінюється зростання	Частка нових основних засобів.
Коефіцієнт вибуття	Вибуття основних засобів / первісна вартість основних засобів на початок року	Позитивно оцінюється зменшення	Частка основних засобів, що вибули за рік.
Коефіцієнт приросту	(Надходження основних засобів – вибуття основних засобів) / первісна вартість основних засобів на початок року	Позитивно оцінюється зростання	Значення зростання первісної вартості основних засобів в результаті їх руху за рік.

Джерело: сформовано автором за літературними джерелами

Таблиця 5

Характеристика та обрахунок показників ефективності використання основних засобів

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Сутність
Фондомісткість	Середньорічна вартість основних засобів / чистий дохід	Позитивно оцінюється зменшення	Кількість основних фондів, які потрібно витратити на виготовлення одиниці продукції.
Фондовіддача	Чистий дохід / середньорічна вартість основних засобів	Позитивно оцінюється зростання	Кількість прибутку, отриманого на 1 грн. основних виробничих фондів.
Рентабельність основних засобів	Чистий прибуток / середньорічна вартість основних засобів	Позитивно оцінюється зростання	Сума валового прибутку на 1 грн. основних засобів.

Джерело: сформовано автором за літературними джерелами

Таблиця 6

Характеристика та обрахунок показників рентабельності активів

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Сутність
Рентабельність активів (інвестицій)	Чистий прибуток / середня величина активів	Позитивно оцінюється зростання	Частка чистого прибутку, яка припадає на 1 грн. вкладених активів.
Термін окупності активів (інвестицій)	100% / рентабельність активів	Позитивно оцінюється зменшення	Період, за який будуть компенсовані чистим прибутком кошти, інвестовані в активи.
Рентабельність необоротних активів	Чистий прибуток / середня величина необоротних активів	Позитивно оцінюється зростання	Величина чистого прибутку, що припадає на кожну гривню необоротних активів.
Термін окупності необоротних активів	100% / рентабельність необоротних активів	Позитивно оцінюється зменшення	Період, за який будуть компенсовані чистим прибутком кошти, інвестовані в необоротні активи.
Рентабельність оборотних активів	Чистий прибуток / середня величина оборотних активів	Позитивно оцінюється зростання	Величина чистого прибутку, що припадає на кожну гривню оборотних активів.
Термін окупності оборотних активів	100 % / рентабельність оборотних активів	Позитивно оцінюється зменшення	Термін, за який окупляться всі оборотні активи підприємства.

Окрім зазначених вище показників, обраховують також рентабельність за активами та пасивами. Показники, наведені в табл. 6, дають змогу зрозуміти, яку вигоду приносить підприємству наявна структура напрямів використання фінансових ресурсів акціонерного товариства.

Рентабельність позикового капіталу характеризує здатність підприємства генерувати необхідний прибуток в процесі господарського використання позикового капіталу. Вона визначається як відношення чистого прибутку до середньої величини позикового капіталу.

Отже, для аналізу ефективності управління фінансовими ресурсами державного підприємства обраховують два блоки показників, пов'язаних з пасивами та активами підприємства відповідно, насамперед визначають динаміку складу, структури та напрямів використання фінансових ресурсів.

Висновки з проведеного дослідження.

На підставі проведених досліджень можна зробити такі висновки. Фінансові ресурси є базою для функціонування фінансів, їх матеріальним втіленням, приймають грошову форму, що дає змогу виділити їх з великої кількості інших економічних категорій. Фінансова система України поєднує фінансові ресурси держави та фінансові ресурси підприємств. Фінансові ресурси підприємства забезпечують функціонування економіки на мікрорівні, ефективну діяльність підприємства, його належний розвиток та задоволення потреби працюючих. В науковій літературі досі відсутній єдиний підхід до визначення поняття фінансових ресурсів та їх класифікації, що суттєво впливає на встановлення їх ролі та призначення, складу, методів впливу на ефективність господарювання.

Управління фінансовими ресурсами ДП є складовою частиною управління фінансами та розглядається як одна з функцій фінансового менеджменту. В загальній структурі функціонування системи управління фінансами господарюючих суб'єктів фінансові ресурси є одними зі складових елементів керованої системи, тобто об'єкта управління, куди також входять джерела фінансових ресурсів та фінансові відносини. Об'єктом управління є сукупність фінансових ресурсів, що перебувають у розпорядженні суб'єкта господарювання.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Алескерова Ю.В., Ременюк А.Р. Управління фінансовими ресурсами державних підприємств. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 30. Ч. 2. С. 45–47.
2. Кірейцев Г.Г. Фінанси підприємств: навч. посіб. Житомир: вид-во ІТІ, 2002. 269 с.
3. Кнейслер О.В., Шупа Л.З. Теоретико-прагматичні підходи до визначення фінансових потоків. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: збірник наукових праць. Вип. 28. Острого: видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. С. 113–118.
4. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія): навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: КНЕУ, 2002. 240 с.
5. Тодосійчук В.Л., Ременюк А.Р. Управління фінансовими ресурсами підприємств регіону. Економічні, політичні та культурологічні аспекти європейської інтеграції України в умовах нових глобалізаційних викликів: матеріали доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 16–17 квітня 2018 року). Ужгород: видавничий дім «Гельветика», 2018.

REFERENCES:

1. Aleskerova Yu.V. Upravlinnyia finansovimi resursami derzhavnykh pidpriemstv / Yu.V. Aleskerova, A.R. Remenyuk / Prichornomors'ki ekonomichni studii. – 2018. – Vip. 30. – Ch. 2. – S. 45–47.
2. Kireytsev G.G. Finansi pidpriemstv: [navch. posib.] / G.G. Kireytsev – Zh.: vid-vo ITI, 2002. – 269 s.
3. Kneysler O.V. Teoretiko-pragmatichni pidkhodi do viznachennya finansovikh potokiv / O.V. Kneysler, L.Z. Shupa // Naukovi zapiski Natsional'nogo universitetu "Ostroz'ka akademiya". Seriya "Ekonomika": zbirnik naukovikh prats'. – Ostrog: vidavnitstvo Natsional'nogo universitetu "Ostroz'ka akademiya", 2015. – Vip. 28. – S. 113–118.
4. Oparin V.M. Finansi (zagal'na teoriya): [navch. posib.] / V.M. Oparin. – 2-ge vid., dop. i pererob. – K.: KNEU, 2002. – 240 s.
5. Todosiychuk V.L. Upravlinnyia finansovimi resursami pidpriemstv regionu / V.L. Todosiychuk, A.R. Remenyuk / Materiali dopovidey Mizhnar. nauk.-prakt. konf. "Ekonomichni, politichni ta kul'turologichni aspekti evropeys'koї integratsii Ukraїni v umovakh novikh globalizatsiynikh viklikiv" (m. Uzhgorod, 16–17 kvitnya 2018 roku). – Uzhgorod: vidavnicхий dim "Gel'vetika", 2018.

Todosiychuk V.L.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Administrative
Management the Alternative Energy
Vinnitsa National Agricultural University

CONCEPTUAL PRINCIPLES OF MANAGING FINANCIAL RESOURCES OF THE STATE ENTERPRISE

State enterprises are an important and objectively necessary element of the structure of modern society, connected with the role of the state in the economy, the availability of needs, the satisfaction of which cannot provide private production, subordinate to the interests of profit.

However, the practice of recent years of management has shown that there are contradictions between the potential of the state industrial sector and the unsatisfactory socio-economic results of its functioning in a market environment. In connection with this, the process of improving the financial management of state-owned enterprises is becoming increasingly important, which allows to realize the available material and financial resources of this unique element of the market economy.

The purpose of the article is to reveal a number of problems with the management of financial resources of a state enterprise.

The current global financial crisis has shown limited effectiveness of market regulation mechanisms and proved the need for state intervention in the economy. Strengthening the role of the state in regulating the economy requires the creation of a flexible and economically sound system of state-owned entrepreneurship that fully corresponds to the world experience in building effective market relations.

Only a comprehensive system approach to the study of the mechanisms of state influence on the processes of formation and development of the Institute of Entrepreneurship will allow constructing an optimal structure of the Ukrainian economy, identifying the tools for ensuring its balance, stability and competitiveness in the conditions of globalization and the global economic crisis.

Based on the research carried out, the following conclusions can be drawn: Financial resources are the basis for the functioning of finances, their material embodiment, takes a monetary form that allows them to be distinguished from a large number of other economic categories. The financial system of Ukraine combines the financial resources of the state and the financial resources of enterprises. The company's financial resources ensure the functioning of the economy at the micro level, the effective activity of the enterprise, its proper development and satisfaction of the needs of the employees. In the scientific literature, there is still no single approach to the definition of the concept of financial resources and their classification, which significantly affects the establishment of their role and purpose, composition, methods of influencing the efficiency of management.

Management of financial resources The SE is an integral part of financial management and is considered as one of the functions of financial management. In the general structure of the functioning of the financial management system of economic entities, financial resources are one of the components of a managed system, that is, an object of management, which also includes sources of financial resources and financial relations. The object of management is the totality of financial resources at the disposal of the entity.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Песцова-Світалка О.С.

ДЕРЖАВА ЯК СУБ'ЄКТ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....3

РОЗДІЛ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Нікітіна А.В., Азарова А.О.

РОЗВИТОК БРЕНДИНГУ В УКРАЇНІ ЯК НЕОБХІДНЕ ПІДґРУНТЯ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОМПАНІЙ
В УМОВАХ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН.....9

Колобердянко І.І., Нема Д.В.

ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ.....15

Полоус О.В., Поляченко І.В., Кухельний А.А.

ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ТА ГЕОЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ
НА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЕРЖАВ.....22

РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Мармуль Л.О., Романюк І.А.

ГЛОБАЛЬНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ЧИННИКИ
РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ.....29

Мельник К.В.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ
ДОРОЖНЬОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....34

Славкова О.П.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ.....44

Стройко Т.В., Тарасюк О.О.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ.....50

Тодосійчук В.Л.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ
ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....56

Ющенко Н.Л.

ПЕРСПЕКТИВНІ ДЛЯ УКРАЇНИ СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ.....65

РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Бобир А.О., Дученко М.М.

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ
МАЛОГО БІЗНЕСУ, ЗАСНОВАНОГО НА СОЦІАЛЬНИХ ПЛАТФОРМАХ.....75

Вареник В.М., Золотаренко Ю.В.

ПРОГНОЗУВАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ПІДПРИЄМСТВА:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....83

Великий Ю.В., Нетудихата К.Л., Русанова К.Д.

ПІДБІР ТА ВІДБІР ПЕРСОНАЛУ
ЯК КЛЮЧОВІ ЕТАПИ В КАДРОВОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ.....90

Вовк О.М., Казакова Т.М.

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ
ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....96

Гребенікова О.В., Кондратьєва О.В.

КОМПЛЕКСНА ДІАГНОСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВOSTІ.....103

Гричкоєдова М.В., Єсянц Ю.К., Демченко М.О.

СТВОРЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ АЕРОПОРТУ
ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ.....110

Громко Л.С.

ЧИННИКИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ МОТИВАЦІЮ ПЕРСОНАЛУ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....117

Данько В.В. СУЧАСНИЙ СТАН ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ.....	123
Єршова Н.Ю., Сиром'ятникова О.В., Ткаченко М.О. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	130
Ізюмцева Н.В., Рудь О.О. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ НА ВИРОБНИЦТВІ.....	136
Іщенко Н.А., Котенко Т.М. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....	141
Кабаченко Д.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	147
Канцір І.А., Василів Ю.Р. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ПРІОРИТЕТ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ	156
Ковальчук В.Г., Білоконь М.І. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	161
Ковальчук Н.О., Телешецька М.І. РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ОСНОВА СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	166
Ковінько О.М. ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВА.....	173
Ковтун В.А. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВИРОБНИЦТВА ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	178
Кудряшова О.О. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	185
Лазоренко Т.В., Зробок О.О., Потапова В.П. РОЛЬ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.....	189
Макаренко С.М., Стоянова І.Р., Коптяєва В.В. ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	194
Мельник Ю.М., Божкова В.В., Канівець І.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ЦЕНТРУ РОБОТОТЕХНІКИ «VOTEON».....	201
Орлов В.М., Ободовський Ю.В., Копусь М.М. ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОШТОВИХ ПОСЛУГ.....	208
Приймак В.М., Павленко Н.М. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ.....	214
Сазонець І.Л., Кошевий М.М. СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ВЕЛИКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРПОРАЦІЙ: ПОДАТКОВИЙ АСПЕКТ.....	222
Сачинська Л.В. ШЛЯХИ СТАНОВЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	228
Сидорченко Т.Ф., Ільїн О.С. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ КОНКУРЕНЦІЇ, ЕВОЛЮЦІЯ ПОГЛЯДІВ.....	234
Склярєнко Г.В. СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	241
Сомова Л.І., Проха Л.М., Письменна О.О. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ГРАНИЧНИХ УМОВ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ БОКСИТІВ.....	246
Судакова О.І., Брискіна А.О., Долга А.В. УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В АСПЕКТІ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	253
Шуляр Р.В. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКО-УПРАВЛІНСЬКОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ.....	260

РОЗДІЛ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Біль М.М., Лещух І.В., Попадинець Н.М. НАУКОВІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕНДОГЕННОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	267
Весперіс С.З., Самусь Г.І., Зубко К.Ю. ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	275
Наумко Ю.С. АНАЛІЗ ПЕРЕДУМОВ КОНКУРЕНТНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	281
Пономаренко І.В., Ралле Н.В. АНАЛІЗ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ.....	288

РОЗДІЛ 6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Ковтуненко Ю.В., Волощук Л.О., Котець І.О. ЕКОНОМІЧНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ»	294
Мороз О.С. ПРИКЛАДНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗБУДОВИ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	298
Хитра О.В. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РОБОЧИМИ КОМАНДАМИ НА ЗАСАДАХ РЕГУЛЮВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО РЕЗОНАНСУ.....	304

РОЗДІЛ 7. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Вядрова І.М., Бобровська К.О. ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ З ІНОЗЕМНИМ КАПІТАЛОМ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	313
Бойчук Н.Я., Підгорна Ю.В. ВПЛИВ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА МАСШТАБИ ТІНЬОВОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	319
Коваленко В.В. ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ.....	326
Кривцун І.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ.....	333
Литвинчук І.В., Герасимчук О.М. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	338
Попова Л.В., Солійчук А.О. ПОБУДОВА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	345
Сисоєнко І.А., Карлюка Д.О. МОНІТОРИНГ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТИВІВ ЩОДО ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ.....	351
Алескерова Ю.В., Терещук І.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ РИЗИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	357
Форкун І.В., Голик Т.М. ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН ЕКОНОМІКИ ТА СУСПІЛЬСТВА.....	362

РОЗДІЛ 8. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Калінеску Т.В., Павленко І.В. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	369
Левченко О.П. КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В ОПТОВО-РОЗДРІБНОМУ ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	378
Панасюк О.В. АВС-КАЛЬКУЛЮВАННЯ ЯК ФОРМА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	385
Панченко О.О., Чухліб А.В. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ.....	391

Побережна Н.М., Стригуль Л.С., Мелень О.В. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ.....	395
Чабанюк О.М., Полянська О.А., Цанько М.М. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	403
Чугрій Г.А., Чугрій Н.А. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ У НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВАХ.....	409
Щербина О.В. КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПОСЛУГ ЗБЕРІГАННЯ ЗЕРНА НА БОРОШНОМЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	417
 РОЗДІЛ 9. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ	
Костенко Д.Ю., Цеслів О.В. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	424

CONTENTS

SECTION 1. ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

Pestsova-Svitalka O.S.

STATE AS A SUBJECT OF REGULATION OF THE AGRICULTURAL LAND MARKET..... 8

SECTION 2. WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Nikitina A.V., Azarova A.O.

CREATION AND DEVELOPMENT OF BRANDS AS A NECESSARY CONDITION TO ENSURE THE COMPETITIVENESS OF COMPANIES IN THE CONDITIONS INTENSIFICATION OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS..... 14

Koloberdianko I.I., Nema D.V.

EXPORT-IMPORT ACTIVITY OF UKRAINE..... 21

Polous O.V., Polyachenko I.V., Kukhelnyi A.A.

THE INFLUENCE OF GEOPOLITICAL AND GEOECONOMICAL FACTORS ON THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE SYSTEMS OF STATES..... 28

SECTION 3. ECONOMY AND OPERATION OF NATIONAL ECONOMY

Marmul L.A., Romaniuk I.A.

GLOBAL AND NATIONAL FACTORS FOR AGRICULTURAL MARKET DEVELOPMENT..... 33

Melnyk K.V.

THE CURRENT STATE AND THE FEATURES OF FINANCING OF UKRAINIAN ROAD SECTOR 43

Slavkova O.P.

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE OILSEEDS MARKET IN UKRAINE..... 49

Stroiko T.V., Taras'uk O.O.

THE MODERN TRENDS IN DEVELOPMENT OF THE INFORMATION TECHNOLOGY MARKET IN UKRAINE..... 55

Todosiychuk V.L.

CONCEPTUAL PRINCIPLES OF MANAGING FINANCIAL RESOURCES OF THE STATE ENTERPRISE..... 64

Yushchenko N.L.

PERSPECTIVE FOR UKRAINE SCENARIOS OF DEVELOPMENT OF LAND REFORM..... 74

SECTION 4. ECONOMY AND ENTERPRISE MANAGEMENT

Bobyr A.O., Duchenko M.M.

FORMATION OF STRATEGIC APPROACHES TO REALIZE A SMALL BUSINESS BASED ON SOCIAL PLATFORMS..... 82

Varenyk V.N., Zolotareno Yu.V.

FORECASTING THE ENTERPRISE ACCOUNTS RECEIVABLE: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS..... 89

Velikiy Y.V., Netudyhata K.L., Rusanova K.D.

SEARCH AND SELECTION OF PERSONNEL AS A KEY STAGES IN PERSONNEL MANAGEMENT..... 95

Vovk O.M., Kazakova T.M.

EVALUATION OF THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE CAPACITY BUILDING OF THE ENTERPRISE..... 102

Grebenikova O.V., Kondratiev O.V.

COMPLEX DIAGNOSTICS OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES..... 109

Hrychkoedova M.V., Yesaiants Yu.K., Demchenko M.O.

CREATING A CORPORATE STRATEGY FOR AN AIRPORT TO GAIN COMPETITIVE ADVANTAGES..... 116

Hromko L.S.

FACTORS, THAT DETERMINE A PERSONNEL MOTIVATION OF THE INDUSTRIAL ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF ECONOMIC GLOBALIZATION..... 122

Danko V.V.

CURRENT CONDITION OF HEALTH CARE INSTITUTIONS AS A PREREQUISITE FOR THE DEVELOPMENT OF THE HEALTH CARE SYSTEM IN UKRAINE..... 129

Iershova N.Yu., Syromiatnykova O.V., Tkachenko M.O. FEATURES OF ANALYSIS OF INCOME OF ENTERPRISES OF HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS.....	135
Iziumtseva N.V., Rud O.O. ANALYSIS OF PROBLEMS OF PROFESSIONAL EDUCATION FOR PERSONNEL ON MANUFACTURING.....	140
Ischenko N.A., Kotenko T.M. FEATURES OF MANAGEMENT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN UKRAINE.....	146
Kabachenko D.V. THEORETICAL ASPECTS OF MANAGEMENT INNOVATIVE POTENTIAL OF THE ENTERPRISE.....	155
Kantsir I.A., Vasyliv Yu.R. THE INNOVATIVE ACTIVITY OF TRADE ENTERPRISES AS A PRIORITY OF STRATEGIC DEVELOPMENT.....	160
Kovalchuk V.H., Bilokon M.I. FORMATION OF THE PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM OF THE ENTERPRISE.....	165
Kovalchuk N.O., Teleshetska M.I. DEVELOPMENT OF ENTERPRISE AS A BASIS FOR SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE CHERNIVETSK REGION.....	172
Kovinko O.M. FORMATION OF THE CONCEPT OF INTERNATIONAL MARKETING OF ENTERPRISE.....	177
Kovtun V.A. PROBLEMS AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT OF SMALL AND THE MIDDLE BUSINESS OF THE SOUTH OF UKRAINE AT PRODUCTION FRUIT AND VEGETABLE PRODUCTS.....	184
Kudryashova O.O. ENTERPRISE INVESTMENT ACTIVITY ANALYSIS	188
Lazorenko T.V., Zrobok O.O., Potapova V.P. ROLE OF SELF-MANAGEMENT IN THE ORGANIZATION MANAGEMENT PROCESS.....	193
Makarenko S.M., Stoianova I.R., Koptiaieva V.V. EVALUATION OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES OF THE KHERSON REGION.....	200
Melnyk Yu.M., Bozhkova V.V., Kanivets I.V. FEATURES OF INNOVATIVE PRODUCTS PROMOTION BY THE EXAMPLE OF THE «BOTEON» ROTOTECH ENGINEERING CENTER.....	207
Orlov V.M., Obodovs'kyi Yu.V., Kopus' M.M. THE EVALUATION OF SOCIO-ECONOMIC EFFICIENCY OF POSTAL SERVICES.....	213
Pryimak V.M., Pavlenko N.M. ORGANIZATIONAL LEARNING IN THE PROJECT MANAGEMENT SYSTEM.....	221
Sazonets' I.L., Koshevyi M.M. STIMULATING INNOVATION AND INVESTMENT ACTIVITY OF LARGE ENTERPRISES AND CORPORATIONS: TAX ASPECTS.....	227
Sachyns'ka L.V. THE WAYS OF DEVELOPING LOGISTICS APPROACHES IN MANAGEMENT ENTERPRISE.....	233
Sydorchenko T.F., Il'jin O.S. METHODOLOGICAL BASIS FOR DEFINITION OF COMPETITION, EVOLUTION OF VIEWS.....	240
Skliarenko H.V. STRATEGY AND TACTICS IN THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE METALLURGICAL ENTERPRISE.....	245
Somova L.I., Prokha L.M., Pys'menna O.O. METHODICAL ASPECTS OF DETERMINATION OF BOUNDARY CONDITIONS OF EFFICIENCY OF DOMESTIC BAUXITES USE.....	251
Sudakova O.I., Bryskina A.O., Dolga A.B. THE MANAGEMENT OF MOTIVATION OF THE STAFF OF THE ENTERPRISE IN THE ASPECT OF INCREASING ITS ECONOMIC SECURITY.....	259
Shulyar R.V. DEVELOPMENT DIRECTIONS OF ECONOMIC AND MANAGEMENT INSTRUMENTS FOR BUSINESS PROCESSES SUPPORTING.....	266

SECTION 5. DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE POTENTIAL AND REGIONAL ECONOMY

Bil M.M., Leshchukh I.V., Popadynets N.M.

SCIENTIFIC FOUNDATIONS OF THE RESEARCH OF TERRITORIAL COMMUNITIES' ENDOGENOUS POTENTIAL..... 274

Vesperis S.Z., Samus H.I., Zubko K.Y.

DEMOGRAPHIC PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF THE RURAL TERRITORIES 280

Naumko Yu.S.

ANALYSIS OF PREFERENCES FOR COMPETITIVE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL TERRITORIES..... 287

Ponomarenko I.V., Rallie N.V.

LABOR POTENTIAL ANALYSIS OF UKRAINE..... 293

SECTION 6. DEMOGRAPHY, LABOR ECONOMY, SOCIAL ECONOMY AND POLITICS

Kovtunenکو Yu.V., Voloshchuk L.O., Kotets I.O.

ECONOMIC DEFINITION OF CONCEPT «MEDICAL SERVICES»..... 297

Moroz O.S.

APPLIED FEATURES OF DEVELOPMENT OF SOCIAL PARTNERSHIP IN THE CONDITIONS OF INDUSTRIAL ENTERPRISE..... 303

Khytra O.V.

FEATURES OF MANAGEMENT BY WORKING TEAMS ON THE BASIS OF REGULATION OF EMOTIONAL RESONANCE..... 312

SECTION 7. MONEY, FINANCES AND CREDIT

Vyadrova I.M., Bobrovska K.O.

EVALUATION OF ACTIVITIES OF BANKS WITH FOREIGN CAPITAL IN UKRAINE IN MODERN CONDITIONS..... 318

Boichuk N.Y., Pidhorna Y.V.

EFFECT OF TAX BURDEN ON THE SCALE OF THE SHADOW ECONOMY SECTOR..... 325

Kovalenko V.V.

ACTIVITIES OF BANKS ON THE MARKET OF SECURITIES..... 332

Kryvtsun I.M.

THE DEVELOPMENT TRENDS RESEARCH OF INSURANCE MARKET..... 337

Lytvynchuk I.V., Herasymchuk O.M.

FINANCIAL PROVISION OF HEALTHCARE INSTITUTIONS IN THE ZHYTOMYR REGION..... 344

Popova L.V., Soliychuk A.O.

CONSTRUCTION OF THE EFFICIENT SYSTEM OF RISK-MANAGEMENT OF SUBJECTS BUSINESS..... 350

Sysoienko I.A., Karlyuka D.O.

MONITORING OF LEGAL NORMATIVE ACTS OF TAX RISKS..... 356

Aleskerova Yu.V., Tereshchuk I.O.

FEATURES OF FORMATION OF THE RISK CONTROL SYSTEM AT ENTERPRISES..... 361

Forkun I.V., Holyk T.N.

THE PLANNING AND MANAGEMENT OF THE FINANCES OF THE EDUCATIONAL INSTITUTION IN THE CONDITIONS OF TRANSFORMATIONAL CHANGES IN ECONOMICS AND SOCIETY..... 368

SECTION 8. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT

Calinescu T.V., Pavlenko I.V.

IMPROVEMENT OF ACCOUNTING AND AUDIT OF ACCOUNTS RECEIVABLE AND ACCOUNT PAYABLE AT ENTERPRISES..... 377

Levchenko O.P.

CONCEPT OF ACCOUNTING ORGANIZATION IN THE WHOLESALE-RETAIL TRADE ENTERPRISE 384

Panasyuk O.V.

ABC-CALCULATION AS A FORM OF FUNCTIONAL ANALYSIS OF COMPANY COSTS..... 390

Panchenko A.A., Chukhlib A.V.

INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT OF MANAGEMENT CASH FLOWS OF ENTERPRISES OF AGRARIAN SECTOR..... 394

Poberezhna N.M., Strygul' L.S., Melen' O.V. THE ACCOUNTING-ANALYTICAL PROVISION OF RESULT ACTIVITIES MANAGEMENT IN HOTEL BUSINESS ENTERPRISES.....	401
Chabanyiuk O.M., Polyans'ka O.A., Tsan'ko M.M. MANAGEMENT ACCOUNT IN CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	408
Chugrij H.A., Chugrij N.A. ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF COMMERCIALIZATION OF INTANGIBLE ASSETS IN SCIENTIFIC-RESEARCH INSTITUTIONS.....	416
Shcherbyna O.V. CALCULATION OF THE GRAIN STORAGE SERVICES COST OF FLOUR-MILLING FACTORIES.....	423
 SECTION 9. MATHEMATICAL METHODS, MODELS AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMY	
Kostenko D.Yu., Tsesliv O.V. ECONOMIC AND MATHEMATICAL MODELING OF INNOVATIVE ACTIVITY IN AGRICULTURAL HOUSEHOLDS.....	429

Наукове видання

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 26

Коректура • *Н. Ігнатова*

Комп'ютерна верстка • *В. Удовиченко*

Засновник видання:

ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій»

Адреса редакції: вул. Сегедська 18, кабінет 432,

м. Одеса, Україна, 65009

Телефон: +38 (048) 709-38-69

Веб-сайт журналу: www.market-infr.od.ua

E-mail редакції: journal@market-infr.od.ua